

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ**

Освітньо-професійна програма

КУЛЬТУРОЛОГІЯ ТА МУЗЕЄЗНАВСТВО

другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю В12 «Культурологія та музеєзнавство»
галузі знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»

Освітня кваліфікація: магістр з культурології та музеєзнавства

ЗАТВЕРДЖЕНО

ВЧЕНОЮ РАДОЮ ХДАК

Протокол № 9 від 28.04.2026 р.

Голова вченої ради

Василь ШЕЙКО

**Освітня програма вводиться в дію з
01.09.2026 р.**

Наказ № 46 від 29.04.2026 р.

Голова Комісії з реорганізації ХДАК

Наталія ГОВОРУХІНА

Харків – 2026 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми
КУЛЬТУРОЛОГІЯ ТА МУЗЕЄЗНАВСТВО

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Другий (магістерський)
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	В12 Культурологія та музеєзнавство
СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ	
ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ	магістр з культурології та музеєзнавства

Внесено кафедрою культурології та музеєзнавства
Протокол № 15 від 06.04.2026 р.

Завідувач кафедри _____ Анатолій ЩЕРБАНЬ

Погоджено радою факультету культурології та соціальних комунікацій
Протокол № 10 від 21.04.2026 р.

Декан факультету _____ Наталя КОРЖИК

Гарант освітньої програми _____ Анатолій ЩЕРБАНЬ

I. ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма (далі - ОПП) «Культурологія та музеєзнавство» для підготовки здобувачів на другому (магістерському) рівні вищої освіти галузі знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки» за спеціальністю В12 «Культурологія та музеєзнавство» розрахована на 1 рік 4 місяці навчання, 90 кредитів ЄКТС, містить перелік компетентностей випускника; нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти; програмні результати навчання; форми атестації здобувачів вищої освіти; вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

ОПП «Культурологія та музеєзнавство» розроблена робочою групою у складі:

Щербаня Анатолія Леонідовича, доктора культурології, кандидата історичних наук, професора, гаранта ОПП - керівника робочої групи;

Панкова Георгія Дмитровича, доктора філософських наук, професора - члена робочої групи;

Тортіки Марії Валеріївни, доктора історичних наук, професора - члена робочої групи.

На ОПП «Культурологія та музеєзнавство» були надані рецензії такими стейкхолдерами:

КОСТІН Олександр Олександрович – заступник директора департаменту культури і туризму, начальник управління туризму Харківської обласної військової адміністрації;

СОШНІКОВА Ольга Миколаївна – в. о. директора Комунального закладу «Харківський історичний музей імені М. Ф. Сумцова» Харківської Обласної Ради, кандидат історичних наук, заслужений працівник культури України;

СУПРУНЕНКО Олександр Борисович - директор Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського, кандидат історичних наук, старший науковий співробітник, заслужений працівник культури України.

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «КУЛЬТУРОЛОГІЯ ТА МУЗЕЄЗНАВСТВО» ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ В12 КУЛЬТУРОЛОГІЯ ТА МУЗЕЄЗНАВСТВО

1. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Харківська державна академія культури Факультет культурології та соціальних комунікацій Кафедра музейно-туристичної діяльності
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність	В12 Культурологія та музеєзнавство
Офіційна назва ОП	Культурологія та музеєзнавство
Форма здобуття освіти	Денна
Освітня кваліфікація	Магістр з культурології та музеєзнавства
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, 1 рік 4 місяця
Наявність акредитації	Відсутня
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, QF-LLL – 7 рівень
Передумови	Наявність здобутої вищої освіти ступеня бакалавра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста. Решта вимог визначається Правилами прийому на навчання для здобуття вищої освіти в ХДАК у 2026 році.
Мова викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	На термін навчання
І н т е р н е т - а д р е с а постійного розміщення опису освітньої програми	https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/op/op.html
2. Мета програми	
Забезпечити умови формування і розвитку програмних компетентностей, що дозволять оволодіти основними знаннями, вміннями, навичками, необхідними для розвитку культурної мережі, використання історико-культурного надбання, експертизи і атрибуції об'єктів культурної спадщини.	
3. Характеристика програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки В12 Культурологія та музеєзнавство Об'єкти вивчення та/або діяльності: культурна спадщина як складний феномен, що активно впливає на сучасне суспільство; наукові, просвітницькі, організаційно-правові аспекти, процеси і явища, пов'язані зі збереженням та актуалізацією культурного надбання певного соціуму; музейна та пам'яткоохоронна справа як сфера професійної діяльності, що забезпечує збереження та популяризацію, атрибуцію та експертизу культурних цінностей, екскурсійну роботу; управління організаціями та їх підрозділами в сфері культурної спадщини. Цілі навчання: підготовка фахівців для успішного розв'язання складних задач і проблем в сфері культури та культурної спадщини, що потребують досліджень та/або інновацій. Теоретичний зміст предметної області: охоплює принципи,

	закономірності, історичні передумови виникнення, трансформацій культури; засоби інтерпретації та актуалізації культурного надбання; принципи, концепції використання об'єктів історико-культурної спадщини в сучасному світі; функції, методи, технології та управлінські рішення в сфері культури. Методи, методики та технології: методи, методики, технології пошуку, систематизації, верифікації інформації, дослідження процесів, явищ, об'єктів культури, управлінської, кураторської, експертної, освітньої діяльності та комунікації у сфері культури, культурної спадщини, музейництва. Інструменти та обладнання: обладнання, цифрові пристрої та програмне забезпечення для дослідження, фіксації, збереження, аналізу, візуалізації, презентації й популяризації процесів, явищ та об'єктів культури і культурної спадщини; інструменти для управління, комунікації та цифрової репрезентації культурного надбання..
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма має прикладну орієнтацію, охоплює систему складових управління культурною спадщиною.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна вища освіта в галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки, спеціалізація на вищих рівнях. Акцент робиться на широкому огляді та глибоких знаннях сучасних практик і технологій з менеджменту та експертизи в сфері культурної, історичної і природної спадщини. Освітньо-професійна програма має два фокуси – культурологія та музеєзнавство, оскільки готує магістрів для роботи з об'єктами культури, матеріальної та нематеріальної спадщини.
Особливості програми	В програмі акцентується увага на діяльності в сфері культури в умовах нестабільного середовища на основі принципів інноваційного розвитку. Програма сприяє розвитку та вдосконаленню системи культури, адаптації здобувачів вищої освіти до сучасних вимог ринку праці України. Планується включення їх до дослідницьких проєктів з питань ідентичності та культурної спадщини.
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Випускник ОПП «Культурологія та музеєзнавство» підготовлений до здійснення таких видів діяльності, що відповідають Національному класифікатору України «Класифікатор професій» ДК 003:2010: 1229.6 Керівники підрозділів у сфері культури, відпочинку та спорту: завідувач музею, завідувач філіалу музею; 1238 Керівники проєктів та програм; 2431 Професіонали в галузі архівної справи, зберігання музейних та бібліотечних фондів; 2431.1 Науковий співробітник (архівна справа, музеєзнавство); 2431.2 Експерт з комплектування музейного та виставочного фонду, зберігач експонатів, зберігач фондів.
Подальше навчання	Можливість навчання за програмами: 8 рівня НРК, третього циклу FQ-EHEA та 8 рівня EQF-LLL.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване, проблемно-орієнтоване навчання, ініціативне самонавчання. Проблемні, інтерактивні, проєктні, інформаційно-комп'ютерні, саморозвиваючі, колективні та інтегративні, контекстні технології навчання. Дистанційна комунікація учасників освітнього процесу може

	здійснюватися через засоби комунікації, з використанням платформи Google Workspace (Classroom, Google meet), електронну пошту, месенджери (Viber, Telegram та ін.), відеоконференції (ZOOM, Google Meet та ін.). Навчання спрямоване на формування навичок індивідуальної та групової роботи з обов'язковою практикою у профільних організаціях, підприємствах та установах.
Оцінювання	Бально-рейтингова система, яка передбачає поточне опитування, тестовий контроль, звіти з практики, проєкти, презентації. Підсумковий контроль – екзамен, залік, диференційований залік. Підсумкова атестація – захист кваліфікаційної роботи. Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за чотирибальною національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно); 2-рівневою національною шкалою: зараховано/ незараховано; 100-бальною та шкалою ECTS (A, B, C, D, E, F, FX).
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	
ІК 1. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у музеєзнавстві, пам'яткознавстві, сфері менеджменту культури при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.	
Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК 1. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК 2. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК 3. Здатність працювати з урахуванням вітчизняного і міжнародного контексту. ЗК 4. Здатність розробляти та керувати проєктами. ЗК 5. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість. ЗК 6. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 7. Здатність планувати й організовувати цивільний захист в установах і організаціях, реалізовувати заходи захисту населення і території від надзвичайних ситуацій, реагувати на надзвичайні ситуації та ліквідовувати їх наслідки, надавати домедичну допомогу постраждалим при нещасних випадках	
Фахові компетентності (ФК)	
ФК 1. Здатність вибудовувати стратегії розвитку музейної та пам'яткоохоронної справи. ФК 2. Здатність здійснювати музеєфікацію об'єктів історико-культурної і природної спадщини. ФК 3. Здатність провадити інноваційну діяльність в музейній справі та пам'яткоохоронній діяльності. ФК 4. Здійснення науково-дослідної, науково-педагогічної, управлінської діяльності. ФК 5. Здатність розвивати соціальне усвідомлення ролі культурної спадщини. ФК 6. Здатність приймати рішення на основі доказів, зокрема, релевантних даних, розрахунків, прогнозів, оцінювання ризиків тощо. ФК 7. Здатність впроваджувати новітні музеологічні та пам'яткоохоронні практики у вітчизняну музейно-пам'яткоохоронну галузь. ФК 8. Здатність створювати конкурентний продукт на ринку культурних послуг. ФК 9. Здатність здійснювати управління і адміністрування культурними установами.	
7. Програмні результати навчання	
ПРН1. Розуміти проблеми збереження, інтерпретації та використання історико-культурної спадщини, оцінювати та аналізувати поточний стан і ключові тенденції розвитку музейної та пам'яткоохоронної галузі у цілому.	
ПРН2. Застосовувати ефективні методи та технології проєктування та модернізації музейних і пам'яткоохоронних установ відповідно до вимог споживачів і законодавства, чинних стандартів та	

технічних умов.	
ПРН3. Знати та застосовувати методи і технології менеджменту та маркетингу в музейній та пам'яткоохоронній справі.	
ПРН4. Обґрунтовувати і створювати нові та модернізувати існуючі експозиції, виставки, екскурсійно-туристичні маршрути тощо.	
ПРН5. Ефективно використовувати інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у професійній діяльності.	
ПРН6. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово з професійних питань, презентувати та обговорювати результати досліджень, інновацій, проєктів тощо.	
ПРН7. Знати та застосовувати сучасні технології інтерпретації та актуалізації історико-культурної та природної спадщини.	
ПРН8. Здійснювати стратегічне музейне планування в умовах ринкової динаміки та конкуренції.	
ПРН9. Розробляти концепції музейних закладів, брендів і проєктів з використання історико-культурної та природної спадщини.	
ПРН10. Інтегрувати в соціальний і економічний сектор (ревіталізувати) історико-культурне середовище як ресурс розвитку місцевих громад.	
ПРН11. Розробляти інноваційні продукти на внутрішньому та зовнішньому ринках культурних послуг.	
ПРН12. Розробляти проєкти з музеєфікації об'єктів історико-культурної та природної спадщини.	
ПРН13. Володіти знаннями, уміннями й навичками з планування та управління заходами цивільного захисту, надання домедичної допомоги постраждалим при нещасних випадках	
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Кадрове забезпечення ОПП відповідає вимогам Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Кожний освітній компонент ОПП забезпечено науково-педагогічними працівниками з урахуванням їх освітньої та/або професійної кваліфікації, й наявності досягнень у професійній діяльності.
Матеріально-технічне забезпечення	навчальні корпуси; гуртожитки; комп'ютерні класи; точки бездротового доступу до мережі Інтернет; необмежений доступ до мережі Інтернет; пункти харчування; мультимедійне обладнання; спортивний зал навчальна лабораторія з музеєзнавства та пам'яткознавства.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	офіційний сайт ХДАК; наукова бібліотека, читальні зали, репозиторій; навчальні і робочі плани; графіки навчального процесу навчально-методичні комплекси дисциплін; силабуси та робочі програми дисциплін; програми практик; методичні вказівки щодо виконання кваліфікаційних робіт;
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу Харківської державної академії культури на основі двосторонніх договорів між ХДАК та ЗВО України
Міжнародна кредитна мобільність	Навчання за програмами академічної мобільності кваліфікації регулюється договорами про міжнародну співпрацю ХДАК з

	іноземними ЗВО та окремими угодами з партнерськими організаціями
<i>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</i>	Не передбачено

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1. Перелік компонент освітньо-професійної програми

<i>Код н/д</i>	<i>Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)</i>	<i>Кількість кредитів</i>	<i>Форма підсумкового контролю</i>
I. ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ			
1.1. Освітні компоненти загальної підготовки			
ОЗК 1.1.1	Цивільний захист та домедична допомога	3,0	Залік
ОЗК 1.1.2	Методологія наукового дослідження та академічна доброчесність	3,0	Екзамен
ОЗК 1.1.3	Іноземна мова (за проф. спрямуванням)	3,0	Екзамен
ОЗК 1.1.4	Адміністративно-правове регулювання в сфері культури	3,0	Екзамен
	Всього за блоком дисциплін	12,0	
1.2. Освітні компоненти професійної і практичної підготовки			
ОПК 1.2.1	Методи соціологічних досліджень в культурі	4,0	Екзамен
ОПК 1.2.2	Технології віртуалізації культурного простору	3,0	Екзамен
ОПК 1.2.3	Управління соціокультурними проектами	3,0	Екзамен
ОПК 1.2.4	Теорія та практика музеєфікації	6,0	Екзамен
ОПК 1.2.5	Museumization of culture	5,0	Екзамен
ОПК 1.2.6	Новітні технології в культурній діяльності	6,0	Екзамен
ОПК 1.2.7.	Оціночна діяльність та методи оцінки культурної спадщини	6,0	Залік
ОПК 1.2.8	Стратегічний маркетинг в культурній діяльності	4,0	Залік
ОПК 1.2.9	Виконання кваліфікаційної роботи	10,0	
ОПК 1.2.10	Культурні індустрії: сучасний стан та тенденції розвитку.	3,0	Залік
	Всього за блоком дисциплін	50,0	
	Практики		
ОПК 1.2.11	Виробнича практика	4,0	Залік
	Всього за блоком дисциплін	4,0	
	Всього за блоком обов'язкових дисциплін	66,0	
	Підсумкова атестація		
	Кваліфікаційна робота		Захист
2. ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ			
2.1. Вибіркові освітні компоненти			
ВК 1.	КЗВ 1	4,0	Залік
ВК 2.	КЗВ 2	4,0	Залік
ВК 3.	КЗВ 3	4,0	Залік
ВК 4.	КЗВ 4	4,0	Залік
ВК 5.	КЗВ 5	4,0	Залік
ВК 6.	КЗВ 6	4,0	Залік
	Всього за блоком вибірових дисциплін	24	
ЗАГАЛЬНИЙ ПРОГРАМИ	ОБСЯГ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ	90	

Атестація випускників освітньої програми спеціальності В12 Культурологія та музеєзнавство проводиться у формі захисту кваліфікаційної магістерської роботи, завершується отриманням документу встановленого зразка про присудження йому ступеня магістра із присвоєнням (освітньої) кваліфікації: Магістр з культурології та музеєзнавства. Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4.1. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

Компетентності	ОЗК 1.1.1	ОЗК 1.1.2	ОЗК 1.1.3	ОЗК 1.1.4	ОПК 1.2.1	ОПК 1.2.2	ОПК 1.2.3	ОПК 1.2.4	ОПК 1.2.5	ОПК 1.2.6	ОПК 1.2.7	ОПК 1.2.8	ОПК 1.2.9
ЗК1	+	+	+	+		+	+			+	+	+	
ЗК2	+	+	+	+						+	+		+
ЗК3		+	+		+		+	+	+	+	+	+	
ЗК4		+		+		+		+	+	+	+	+	+
ЗК5		+		+	+	+	+	+	+		+	+	
ЗК6	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+
ЗК7	+												
СК1						+	+	+	+	+	+	+	
СК2								+			+		
СК3			+			+		+	+	+			
СК4		+		+	+		+				+		+
СК5				+				+	+		+	+	
СК6		+		+	+	+	+			+	+		+
СК7						+		+	+	+			
СК8			+			+		+	+	+	+	+	
СК9								+	+	+			

4.2. Матриця відповідності програмних результатів навчання компонентам освітньої програми

Результати навчання	ОЗК 1.1.1	ОЗК 1.1.2	ОЗК 1.1.3	ОЗК 1.1.4	ОПК 1.2.1	ОПК 1.2.2	ОПК 1.2.3	ОПК 1.2.4	ОПК 1.2.5	ОПК 1.2.6	ОПК 1.2.7	ОПК 1.2.8	ОПК 1.2.9
ПРН1						+	+	+	+	+	+	+	
ПРН2		+	+					+	+	+		+	
ПРН3								+		+		+	
ПРН4						+		+		+	+		
ПРН5					+	+				+	+		+
ПРН6		+	+	+	+		+				+	+	+
ПРН7						+		+	+			+	+
ПРН8						+		+		+		+	
ПРН9								+			+	+	
ПРН10								+	+		+	+	
ПРН11			+			+		+		+	+	+	
ПРН12						+		+	+		+	+	
ПРН13	+												

Керівник робочої групи:

завідувач кафедри культурології та музеєзнавства,
доктор культурології, професор

Анатолій ЩЕРБАНЬ

Члени робочої групи:

професор кафедри культурології та музеєзнавства,
доктор філософських наук, професор

Георгій ПАНКОВ

професор кафедри культурології та музеєзнавства,
доктор історичних наук, професор

Марія ТОРТИКА